

מת (חיפה) 71117-03-25 - מדינת ישראל נ' לאון קגנובסקי

מ"ת (חיפה) 71117-03-25 - מדינת ישראל נ' לאון קגנובסקי שלום חיפה

מ"ת (חיפה) 71117-03-25

מדינת ישראל

נגד

לאון קגנובסקי (עציר)

בית משפט השלום בחיפה

[22.04.2025]

כבוד השופט יוכי ספיר

החלטה

כללי:

1. לפני בקשת ב"כ המשיב להורות לשב"ס לבצע למשיב בדיקות רפואיות על מנת לבחון את התאמתו לשילוב בהליך גמילה במסגרת הקהילה הטיפולית "מלכישוע", וכן להורות לשב"ס לאפשר קיום ראיון התאמה מול הקהילה הטיפולית באמצעות VC. ומנגד לפני התנגדות המבקשת לבקשה. העבירות שיוחסו למשיב בהליך העיקרי, נסיבותיהן ורקע:
2. כתב האישום שהוגש נגד המשיב בהליך העיקרי מייחס לו ביצוע עבירות של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287 (א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), פריצה לבנין שאינו דירה ובצוע גניבה לפי סעיף 407 (ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, וגניבה לפי סעיף 384 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.
3. על פי האמור בעובדות כתב האישום, בתאריך 17.8.23, במסגרת הליך מ"י 41553-08-23 לפני כבוד השופט אחסאן כנעאן בבית משפט השלום בחיפה, שוחרר המשיב למעצר בית מלא בפיקוחו של דודו ברחוב גולומב 54 בעיר חיפה, וזאת עד ליום 21.8.23 בשעה 22:00.
4. על החלטת כבוד השופט כנעאן הגישה המבקשת ערר אשר נדון בתאריך 18.8.12 במסגרת הליך עמ"י 43688-08-23 לפני כבוד השופט קרזבום בבית המשפט לנוער בבית המשפט המחוזי לנוער בחיפה, שהאריך את מעצר הבית של המשיב עד לתאריך 23.8.23 בשעה 18:00.

5. בדיון מתאריך 23.8.23 לפני כבוד השופט אחסאן חלבי בבית משפט השלום בחיפה במסגרת בשה"ת 53000-08-23, האריך כבוד השופט חלבי, עד החלטה אחרת, את מעצר הבית המלא, בתנאים שנקבעו על ידי כבוד השופט כנעאן.
6. בהמשך, בתאריך 25.10.23 צמצם כבוד השופט חלבי את מעצר הבית המלא האמור מעלה לשעות 20:00-07:00, וזאת עד לתום ההליכים המשפטיים כנגד המשיב, בכפוף לאפשרות להגיש בקשות, בהתאם לדיון, לבחינת התנאי.
7. בתאריך 8.2.24, לבקשת המשיב ובהסכמת המבקשת, צמצם כבוד השופט פלאח את טווח שעות מעצר הבית הלילי, כך שיחול בין השעות 22:00-07:00.
8. כעולה מעובדות כתב האישום שלפניי, ביום 2.3.25 בשעה 23:46, או בסמוך לכך, הגיע המשיב ביחד עם שני קטינים ילידי השנים 2008 ו-2009 לבניין ממשלתי בו שוכנת לשכת הרווחה ברחוב נתיב חן בעיר חיפה, והשלושה התפרצו לבניין באופן שטיפסו אל עבר החלון בקומה השנייה, ונכנסו למקום במטרה לבצע גניבה.
9. במעמד זה תלש המשיב את הכספת אשר הייתה מקובעת לארון במקום, שהכילה בתוכה סכום של 5,251 ₪ וכן 3 תלושים לרכישת מוצרי מזון בסך של 1,200 ₪. בהמשך למתואר, בפארק אזוראי בחיפה, השליכו המשיב והקטינים את הכספת לתוך השיחים, תוך שהמשיב נטל את הרכוש מהכספת.
- הבקשה ונימוקה:
10. בבקשת המעצר עד תום ההליכים שהגישה המבקשת כנגד המשיב פירטה המבקשת את הראיות שבידיה לביסוס הנתען נגד המשיב, תוך שציינה, כי העבירות בהן מואשם המשיב מקימות עילת מעצר מכח סעיף 21(א)(1) (ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"), זאת נוכח קיומו של עבר פלילי לחובת המשיב הכולל הרשעה קודמת אחת ב-6 תיקים בגין עבירות רכוש, לרבות עבירת גניבה.
11. עוד צוין בבקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים, כי לחובת המשיב שני מאסרים מותנים ברי הפעלה, וכי מסוכנותו נלמדת נוכח העובדה שאת העבירות המיוחסות לו ביצע המשיב במהלך שהייתו במעצר בית לילי שנקבע בהחלטת בית המשפט בתיק שעניינו בעבירות רכוש. כמו כן צוין, כי העבירות בהן עסקין נעברו בצוותא חדא, וכן שקיימת אינדיקציה לכך שהמשיב משתמש בסמים.
12. ב"כ המבקשת הוסיפה וטענה, כי מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים מתחייב גם נוכח קיומה עילת מעצר נוספת מכח סעיף 21(א)(1) (א) לחוק סדר המעצרים, שכן המשיב הינו דר רחוב.
13. לסיכום טענותיה האמורות מעלה, הטעימה המבקשת כי אין חלופת מעצר אשר תנטרל את המסוכנות הנשקפת מהמשיב, ועל כן ביקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.
14. בהתאם להחלטתי מיום 27.3.25, הדיון בבקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים נדחה לתאריך 1.4.25, על מנת לאפשר לב"כ המשיב לצלם את חומר החקירה.
15. בדיון שהתקיים לפניי ביום 1.4.25 הסכימה ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה בעוצמה בסיסית, ולקיומה של עילת מעצר, תוך שהבהירה כי מדובר בעבירות רכוש ברף חומרה שאינו גבוה.
16. בשים לב, בין היתר, לגילו של המשיב, לשימוש בסמים על ידו שלטענת באת כוחו הינו ברמת התמכרות נמוכה, לעוצמה הבסיסית של הראיות לכאורה, ולרף חומרת העבירות שאינו גבוה לטענת ב"כ המשיב, ביקשה ב"כ המשיב שהות על מנת לבחון קיומן של חלופות מעצר רלוונטיות למשיב.
17. נוכח התרשמותי מקיומן של ראיות לכאורה, ומאחר שסברתי כי קיימת עילת מעצר נוכח מסוכנותו של המשיב לביטחון הציבור ולרכושו, הוריתי על מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת, ואגב כך קבעתי דיון נוסף בתיק לתאריך 22.4.25 על מנת לבחון את חלופות המעצר שיוצעו על ידי באת כח המשיב, ככל שכך יהיה.
18. ביום 9.4.25 הגישה ב"כ המשיב בקשה למתן הוראות (הפניה לבדיקה וקיום ראיון ביועוד חזותי), בה ציינה שהמבקש זומן לבדיקת התאמה לקהילה הטיפולית "מלכישוע" ליום 20.4.25 באמצעות ויעוד חזותי, וכן כי הוועדה הרלוונטית זקוקה לבדיקות רפואיות עדכניות על מנת לבחון את התאמתו של המשיב לטיפול גמילה במסגרתה.
19. מטעם המבקשת הוצגה התנגדות לבקשת המשיב, ובמסגרת ההתנגדות נתבקשתי לקבוע דיון במעמד הצדדים בבקשת המשיב.
20. בתגובתה המתנגדת הבהירה המבקשת, כי היות ולא התקבל בעניינו של המשיב תסקיר שירות המבחן, ומאחר שעל פני הדברים אין המשיב עומד בתנאי בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה (23.3.11) (להלן: "הלכת סויסה"), וכן בהינתן העובדה שהבקשה נתמכת בחוות דעתו של נציג השיקום מטעם הסניגוריה הציבורית בלבד וככזו מהווה לא אחר ממסלול "עוקף" שירות המבחן, יש לדחות את בקשת המשיב.

21. בהתאם להחלטתי מיום 17.4.25 נקבע מועד דיון בבקשת המשיב לתאריך 20.4.25.
22. בדיון שהתקיים לפניי ביום 20.4.25 הציגה ב"כ המשיב החלטות מגוונות של בית המשפט, בערכאותיו השונות, שבמסגרתן הופנו משיבים להליך טיפולי גם מבלי שהתקיימו מלוא התנאים שנקבעו בהלכת סויסה, ועמדה על ההסתייגות שהובעה בחלק מההחלטות אליהן הפנתה, מהצורך לעמוד, במצטבר, בכל שלושת התנאים.
23. ב"כ המשיב חידדה את טענותיה באומרה, כי בית המשפט העליון ממעט לתת משקל משמעותי לתנאי הראשון שעניינו בהתחלת הליך גמילה לפני ביצוע העבירות והמעצר.
24. לטענת ב"כ המשיב, העבירות בוצעו על רקע התמכרותו של המשיב וללא תחכום. על כן, שילובו בקהילה הטיפולית המוכרת "מלכישוע", אף יאפשר למשיב לעמוד בתנאי הנוסף, השלישי, שנקבע בהלכת סויסה, שעניינו במתן מענה למסוכנות הנשקפת מהמשיב, בשים לב לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום.
25. אשר לאי הפניית המשיב לתסקיר שירות המבחן עובר לבחינת הבקשה, הפנתה ב"כ המשיב לפסיקה ממנה ניתן להבנתה להקיש, כי יכול בית המשפט להורות על שחרור לחלופת מעצר אף ללא ההכרח של קבלת תסקיר מטעם שירות המבחן.
26. ב"כ המשיב הוסיפה וטענה, כי על בית המשפט הדן במעצר להפעיל שיקול דעת ולא להשתמש בשירות המבחן באופן אוטומטי, והטעימה שההסתמכות האוטומטית על שירות המבחן גורמת להשהיית ההחלטה בעניין החלופה, ואגב כך להארכת המעצר שלא לצורך.
27. ב"כ המשיב ציינה בנוסף, כי במקרה דנן, המחלקה השיקומית של הסניגוריה הציבורית ערכה למשיב ראיון מפורט שבעקבותיו התקבל הזימון לראיון בקהילה הטיפולית, וחזרה והבהירה שמדובר במשיב בן 20 שהפרוגנוזה לגביו מצביעה על סיכוי לחלצו מנגע הסמים.
28. ומנגד ב"כ המבקשת שחזרה על הטענות שהועלו בהתנגדותה הכתובה לבקשה, חידדה אותן, ובנוסף התייחסה לטענות שהציגה ב"כ המשיב.
- דיון והכרעה:
29. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ושמעתי את טיעוניהם בעל פה, אני קובע כי דין בקשת המשיב להידחות.
30. בטרם אתייחס לשאלת התקיימותם של תנאי הלכת סויסה בענייניו, מצאתי לנכון להפנות לסעיף 48 (א)(7) לחוק המעצרים, שקובע כי רשאי בית המשפט להורות על חלופת מעצר של טיפול למשתמשים בסמים "ובלבד שהטיפול אושר על ידי קצין מבחן".
31. מכאן, שבבואנו לבחון את עצם התכונות של טיפול גמילה, אישורו של שירות מבחן הינו לא אחר מאבן הדרך הפרלימינרית בדרך המלך לבחינת ההתכונות האמורה, זאת מאחר ששירות המבחן הינו הגוף המקצועי המרכז את המידע הנדרש לצורך קבלת החלטה בדבר התאמת המשיב לעבור טיפול גמילה.
32. מהאמור מעלה עולה, כי מסיבה זו בלבד, יש לדחות את בקשת המשיב לשלבו בהליך טיפולי, בשלב זה, נוכח שלא שהופנה אל שירות המבחן על מנת שיכין תסקיר מעצר בעניינו, ויתרה מכך, אף אין מקום להפנות את המשיב לבדיקות המבוקשות מבלי שהתקבל תסקיר בעניינו.
33. יתר על כן, למרות שהלכת סויסה עצמה וגם פסיקה שבאה בעקבותיה הותירו חרך המאפשר הפנייה להליך גמילה כבר בשלב המעצר, וזאת אף מבלי שהחל הליך טיפולי עובר לביצוע העבירות ועובר למעצר, ככלל חרך זה נבחן בהתקיימם המצטבר של שני התנאים הנוספים האמורים בהלכה, וכן כאשר התקבלה המלצת שירות המבחן.
34. ודוק: הגם שתסקיר שירות המבחן הינו בגדר המלצה בלבד והתנגדותו של שירות המבחן לשילובו של משיב בטיפול גמילה אינה כובלת את שיקול דעתו של בית המשפט לשילוב המשיב בהליך גמילה, לשם הבחינה הספציפית הרלוונטית של שליחת משיב לטיפול בגמילה כבר בהליך המעצר, קיים משקל מיוחד להמלצת שירות המבחן [לעניין זה ראו, למשל, את החלטת כבוד השופט כשר בבש"פ 608/23 אוחיון נ' מדינת ישראל (30.1.23)], אשר חזר על האמור בהחלטת כבוד השופט שטיין בבש"פ 4621/22 אלעס נ' מדינת ישראל (2.8.22):

19. כדי להעמיד לנאשם, חלף מעצרו מאחורי סורג ובריה, את המשך הטיפול במסגרתה של הלכת סויסה או, במקרה נדיר שיתאים לכך, את "חריג ההתחלה הטיפולית החדשה", תידרש המלצה מנומקת וחד-משמעית של שירות המבחן אשר תבסס את הצורך בטיפול ואת סיכויי הצלחתו וכן תעצב מסגרת של השגחה בטוחה וקשיחה אשר תשלול מהנאשם את האפשרות לבצע עבירות, לשבש מהלכי משפטו ולהימלט מן הדין. קיומה של המלצה חיובית כאמור היא בגדר תנאי-שאינ-בלתו. אוסיף ואבהיר כי בעניינים כגון זה, אין, לדעתי, מקום לקבלת חוות דעת פרטיות בתחום של סוציולוגיה, קרימינולוגיה, עבודה סוציאלית או בתחום אחר, אשר הוזמנו על ידי הנאשם או עבורו - "זאת, מאחר שמדובר ב"מומחה מטעם", ולא במומחה ניטרלי, ומאחר שחוות דעת כזאת אינה בגדר תסקיר מעצר תקני במובנו של סעיף 21א לחוק המעצרים" (ראו: בש"פ 4550/22 קיסליצין נ' מדינת ישראל, פסקה 19 להחלטתי והאסמכתאות שם (12.7.2022) [פורסם בנבו]).
35. הגם שאין ספק בליבי שלמשיב נגרם קושי בשהייה המורכבת מאחורי סורג ובריה, והגם שנוכח האמור מעלה ניכר כי אין טעם של ממש לצלול אל תוך נבכי תנאיה של הלכת סויסה, ולמעשה אין מנוס מלהורות על קבלת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב נוכח ההכרח לעשות כן - הן מכח החוק והן מכח פסיקה, למעלה מן הצורך מצאתי לנכון לבחון את שני התנאים הנוספים של הלכת סויסה.
36. עניינם של שני התנאים הנוספים שנקבעו בהלכת סויסה בשאלת פוטנציאל הגמילה הגבוה, ובשאלה האם יש בכוחה של חלופת המעצר בהליך הגמילה להוות מענה הולם למסוכנותו של המשיב.
37. אשר לסיכויי הגמילה, הרי שכדברי כבוד השופט שטיין בענין אלעסם, הגורם המקצועי הנכון להזקק לשאלה הינו שירות המבחן.
38. לצורך בחינת פוטנציאל הצלחת הליך הגמילה, יש לבחון, בין היתר, את נכונותו של המשיב להתחיל בטיפול. כפי שקבע כבוד השופט עמית בהלכת סויסה, בבסיס התנאי הראשוני להתחלת הטיפול עומד הצורך שהמשיב אכן יהיה מכור לסמים, או אז, רק אז, יש לבחון האם קיים קשר בין ביצוע העבירות המיוחסות למשיב, לבין התמכרותו לסמים.
39. במקרה שלפניי אין בידי כלי כלשהו לביצוע הערכה זו זולת הפנייתו של המשיב לשירות המבחן.
40. על פני הדברים, לצורך ביצוע ההערכה האמורה מעלה, לא די בשיחה שקיים המשיב עם נציגת מחלקת השיקום מטעם הסניגוריה הציבורית, אלא שכמצוות הדין, כמצוין מעלה, יש צורך בתסקיר מטעם שירות המבחן עצמו - הוא הגורם המוסמך לביצוע ההערכה הרלוונטית האם פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה.
41. אשר לתנאי השלישי של הלכת סויסה, הרי שלצורך בחינת סוגיית מסוכנותו של המשיב מצאתי לנכון להתנתק, ולו לרגע, באופן תיאורתי בלבד, מהדין האמור מעלה, המחייב הכנת תסקיר מעצר עובר לבחינת ההתכנות לקיומו של החריג העולה מהלכת סויסה.
42. תחת זאת בחרתי להידרש לשאלה המזוקקת של מסוכנותו של המשיב. עיון במכלול הנסיבות שלפניי הביאני למסקנה, כי נסיבות המקרה שלפניי מלמדות על קיומו של ספק ברף גבוה באשר לכוחה של חלופה מוסדית להוות מענה הולם למסוכנותו של המשיב.
43. ודוק: הוראתו החוקית של בית משפט כי המשיב ישהה במעצר בית נרמסה על ידי המשיב ברגל גסה. יתר על כן, אגב הפרתה עבר המשיב עבירות נוספות בצוותא חדא עם שני קטינים, כל זאת כאשר חרב בדמות מאסרים מותנים באותן עבירות ממש מתנופפת מעל לראשו.
44. יתר על כן, לטענת המבקשת אל הנסיבות האמורות מעלה מצטרפת העובדה שהמשיב הינו דר רחוב.
45. אסכם החלטתי זו באומרי, כי הגם שלא נעלמו מעיניי גילו הצעיר של המשיב, מצוקתו במעצר ורצונו לפתוח דף חדש בחייו, עצם נסיבותיו של המשיב אשר פורטו מעלה, לרבות עברו הפלילי, טענת המבקשת כי הוא דר רחוב, אי הבהירות לגבי רף התמכרותו והאם קיים קשר לביצוע העבירות, וכן, באופן מצרפי, ביצוע העבירות לכאורה תוך הפרת הוראה חוקית כשלחובת המשיב מאסרים מותנים ברי הפעלה, בשים לב להוראות חוק המעצרים וחוק העונשין לעניין הדרישה של מעורבות שירות המבחן, אין מנוס מהפניית המשיב אל שירות המבחן על מנת שיכין תסקיר מעצר בעניינו.
46. אוסיף ואציין, כי בהיעדר תסקיר אין בידיי כלים להכריע, האם כבר בשלב זה, במסגרת הליך המעצר, יש מקום להורות על שילובו בטיפול לגמילה מסמים והאם מתקיימים שני המבחנים מושא הלכת סויסה שעניינם בפוטנציאל הגמילה הגבוה ובמתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מהמשיב.
47. אשר על כן, המזכירות תפנה אל שירות המבחן על מנת שיכין תסקיר מעצר בעניינו של המשיב עד ליום 6/5/25. תשומת לב שירות המבחן, כי המשיב עצור בבית מעצר דמון. המשיב יישאר עצור עד להחלטה אחרת. החלטה זו מהווה אסמכתא לכליאה. ניתנה היום, כ"ד ניסן תשפ"ה, 22 אפריל 2025, במעמד הצדדים.